

Nekaj besed v zahvalo

Marko Uršič

Filozofi in filozofinje hodimo po samotnih poteh. Svoje misli tuhtamo vsak na svoji vzpetini ali v svoji duplini, in kadar se ozremo malce naokrog, kaj počnejo drugi, naši sodobniki in sopotniki (s predniki se tako družimo ves čas), si pomahamo od daleč, včasih pa se srečamo na kakem razpotju, izmenjamo nekaj misli, nemalokrat se tudi sporečemo, vendar je lepo in prav, če se potem prijateljsko in spoštljivo priklonimo drug drugemu. Kdaj pa kdaj se celo zgodi, da se v duhu radostno objamemo in si rečemo: glej, ta sorodna duša misli podobno, skoraj enako kot jaz! Seveda pa se razveselimo tudi različnosti, kresanja misli in mnenj. In ker smo družbena in družabna bitja, se radi zberemo na kaki filozofski agóri, kjer vsak zagovarja svoje zamisli in jih ponuja drugim v pokušino in presojo. Pri tem je še posebno pomembno, da ohranjamo »pluralnost«, odprt prostor mnogoterosti, in da pri zagovarjanju svojih misli ne izrivamo drugih, temveč da ravno v različnosti vidimo bogastvo duha. V filozofiji in nasploh v življenju je nujno in dobro, da dopuščamo različnost, jo spoštujemo, tudi tedaj, če se ne strinjamo s kakim mnenjem, stališčem ali naukom. Obenem pa moramo kot filozofi vselej ohranjati v duhu naš skupni *logos*, kot je dejal že stari Heraklit – in to je še dandanes naša spoznavna naloga, tudi etična zaveza, tako v odnosu do mišljenja samega kot v naših medsebojnih človeških odnosih.

Filozofsko in nasploh vsako resnično spoznanje je kakor velika, vesoljna mreža bisеров – na Vzходу jo imenujejo »Indrova mreža« –, v kateri se vsak biser zrcali v vsakem, v vseh pa se, bolj ali manj popolno, vsekakor pa različno, zrcali celota vseh bisernih, »presežnih prisotnosti«. V brezmejnem kozmosu sem le neznamenit delček, vsi smo le drobna zrna v odnosu do tistega Enega, ki mu dajemo mnoga, različna imena. A v vsakem zrnu je prisotna celota vsega vesoljstva, kot pravi William Blake v tistih slavnih verzih: *Videti svet v zrnu peska ... in večnost v eni sami uri*. Vse dokler sem na svoji »življenja poti« – in za menoj je že kar dolga pot –, se vedno znova čudim, da živim, mislim, vidim, čutim, ljubim ... da spoznavam svet in samega sebe, ob tem pa seveda nemalokrat tudi kritično, vendar po možnosti »konstruktivno«, podvomim v to, kar si v mislih, čustvih in predstavah zgradim. Kot senior še zmeraj skušam slediti tisti mladostni »maksimi«, ki sem (si) jo zapisal na začetku svoje prve knjige, namreč parafrazo znamenite sedme teze Ludwiga Wittgensteina: »O čemer ne moremo govoriti, o tem moramo govoriti vedno znova.« Dokler smo *tu*. Kaj pa je *tam*, naj ostaja skrivnost. Čim starejši sem, tem bližja mi je misel, da je vse, kar je *tu*, obenem že tudi *tam* (ali obratno) – skratka, »tisto mistično«.

Drage kolegice in kolegi, prijatelji in prijateljice, zelo sem vesel in počaščen, predvsem pa hvaležen, da ste se udeležili simpozija o mojem filozofskem delu in napisali prispevke za ta zbornik. Z zanimanjem sem vas poslušal in bral, v vaših zrcalih sem

se marsičesa naučil in marsikaj izvedel tudi o samem sebi. Hvala vam, da ste na svojih miselnih poteh podelili z menoj nekaj svojih dragocenih misli in spoznanj! Vaše sodelovanje na simpoziju vidim in občutim tudi kot priznanje mojega dela. Filozofi na svojih bolj ali manj samotnih poteh nismo deležni tolikernih priznanj kot nekateri drugi ustvarjalci, a to je morda za pravo »ljubezen do modrosti« celo dobro. Vseeno pa se tako kot vsi občutljivi ljudje razveselimo, ko vidimo, da so naše besede in misli doživele odmeve v drugih dušah. Za to sem vam vsem globoko in iskreno hvaležen, na tem mestu pa bi se rad še posebej zahvalil obema urednicama zbornika, dr. Olgi Markič in dr. Maji Malec, za pozorno lektorsko branje dr. Nini Petek in za skrbno sestavo moje bibliografije naši dolgoletni oddelčni bibliotekarki Marjetki Ščelkov. Zahvaljujem se tudi Znanstveni založbi Filozofske fakultete, pri kateri je zbornik izšel, še posebej tehničnemu uredniku Juretu Preglauu za skrbno opravljeno delo, in ne nazadnje Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, ki je finančno podprla izid te publikacije.

* * *

*Quid aeternis minorem
Consiliis animum fatigas?*
Horacij, *Ode*, 2.11.11–12,
47. napis na tramovih knjižnice
Michela de Montaigna